

This question paper contains 2 printed pages]

A—429—2015

FACULTY OF ARTS

B.A. (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

MARATHI (Optional)

Paper XII

(मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास)

(Wednesday, 15-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा :

8

(i) 'तुका आकाशाएवढा' या उक्तीचा अर्थ साधार स्पष्ट करा.

(iii) तुकोबाची अभंगवाणी म्हणजे त्यांचे आध्यात्मिक आत्मचरित्र आहे स्पष्ट

करा.

P.T.O.

2. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा :

8

(i) समर्थ रामदास यांच्या वाङ्मयीन कार्याचा आढावा घ्या.

(ii) समर्थ रामदासांनी 'मनाचे श्लोक' यामधून कोणता बोध केला आहे ते लिहा.

3. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा :

8

(i) पंडिती वाङ्मयाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

(ii) श्रीधरांच्या काव्यसंपदेचा परिचय करून द्या.

4. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा :

8

(i) शाहिरी वाङ्मयाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.

(ii) शाहीर अनंत फंदी यांच्या काव्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

5. टीपा द्या (कोणत्याही दोन) :

8

(i) सभासद बखर

(ii) होनाजी बाल

(iii) महिपतीबुवा

(iv) गुरुचरित्र.

This question paper contains 8 printed pages]

A—390 to 392—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

HISTORY

Paper XII

[Fields of History (Archaeology, Museology, Tourism)

OR

[Contemporary History of India (1947-1986 A.D.)]

OR

(Landmarks in World History)

(Tuesday, 7-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

[Fields of History (Archaeology, Museology, Tourism)

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

1. Describe the characteristics of Tourism. 10

पर्यटनाची वैशिष्ट्ये वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Explain the types of Tourism.

पर्यटनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

2. Write the role of education and religion in the motivation of Tourism. 10

पर्यटनास प्रवृत्त करण्यात शिक्षण आणि धर्म यांची भूमिका लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the Fort of Raigadh as a historical tourist place.

ऐतिहासिक पर्यटन स्थळ म्हणून रायगडच्या किल्ल्याचे वर्णन करा.

3. Explain the role of culture and history in the motivation of Tourism. 10

पर्यटनास प्रवृत्त करण्यात संस्कृती आणि इतिहास यांची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the scope of Tourism.

पर्यटनाची व्याप्ती विशद करा.

4. Write short notes on any two :

10

- (i) Objectives of Tourism
- (ii) Pleasure; motivation of Tourism
- (iii) Elephanta
- (iv) Fort of Kandhar.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) पर्यटनाची उद्दिष्टे
- (ii) आनंद प्राप्ती; पर्यटनास प्रवृत्त करणारा
- (iii) एलिफंटा
- (iv) कंधारचा किल्ला.

OR

(किंवा)

[Contemporary History of India (1947-1986 A.D.)]

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the foreign policy of Lal Bahadur Shastri. 10

लालबहादूर शास्त्री यांचे परराष्ट्रीय धोरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Review the Emergency of Indira Gandhi's period.

इंदिरा गांधीच्या काळातील आणुबाणीचा आढावा घ्या.

2. Explain the foreign policy of Indira Gandhi. 10

इंदिरा गांधींचे परराष्ट्रीय धोरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write a detailed information of Rajiv-Longowal Pact.

राजीव-लॉंगोवाल कराराची सविस्तर माहिती लिहा.

3. Review the foreign policy of Rajiva Gandhi. 10

राजीव गांधीच्या परराष्ट्रीय धोरणाचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Describe the conflict between Indo-Pak.

भारत-पाक संघर्षाचे वर्णन करा.

4. Write short notes on any two : 10

(i) Internal Policy of Lal Bahadur Shastri

(ii) Operation Blue Star

(iii) Indira Gandhi and Syndicate

(iv) Mizo Pact.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) लाल बहादूर शास्त्रींचे अंतर्गत धोरण
- (ii) ऑपरेशन ब्ल्यू स्टार
- (iii) इंदिरा गांधी आणि सिंडीकेट
- (iv) मिझो करार.

OR

(किंवा)

(Landmarks in World History)

N.B. :— (i) *All questions are compulsory.*

(ii) *All questions carry equal marks.*

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Give an account of the unification of Germany. 10

जर्मनीच्या एकीकरणाची माहिती द्या.

Or

(किंवा)

Explain the causes of Russian Revolution.

रशियन राज्यक्रांतीची कारणे स्पष्ट करा.

2. Write the effects of the first world war.

10

पहिल्या महायुद्धाचे परिणाम लिहा.

Or

(किंवा)

Examine the achievements of U.N.O.

संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या कामगिरीचे परीक्षण करा.

3. State the achievements of the League of Nations.

10

राष्ट्रसंघाची कामगिरी विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the causes of the Second World War.

दुसऱ्या महायुद्धाची कारणे स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any two :

10

(i) Garibaldi

(ii) Lenin

P.T.O.

(iii) Causes of the first world war

(iv) Effects of the second world war.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) गॅरिबाल्डी

(ii) लेनिन

(iii) पहिल्या महायुद्धाची कारणे

(iv) दुसऱ्या महायुद्धाचे परिणाम.

This question paper contains 8 printed pages]

A—397 to 399—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

HISTORY

Paper XIII

(History of Marathwada)

Or

[History of Mughal India (1526-1707)]

Or

[History of China (1840-1949)]

(Wednesday, 8-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

(History of Marathwada)

N.B. :—(i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

1. Explain the historical importance of Ter City in Marathwada. 10

मराठवाड्यातील तेर शहराचे ऐतिहासिक महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give an account of Hindu Caves at Verul.

वेरुळ येथील हिंदू लेण्यांचा आढावा घ्या.

2. Throw light on Temple Architecture at Dharasur. 10

धारासूर येथील मंदिर स्थापत्यावर प्रकारा टाका.

Or

(किंवा)

Discuss in detail the Kandhar Fort.

कंधार किल्ल्यावर सविस्तर चर्चा करा.

3. Narrate the educational performance of Dr. B. R. Ambedkar. 10

डॉ. बी. आर. आंबेडकरांची शैक्षणिक कामगिरी रेखाटा.

Or

(किंवा)

Explain the contribution of Dr. Keshavrao Dhondge in educational movement.

शैक्षणिक चळवळीत डॉ. केशवराव धोंडगे यांचे योगदान स्पष्ट करा.

4. Write short notes on the following (any two) : 10

(i) Paithan Excavation;

(ii) Ajintha Caves;

(iii) Fort of Naldurga;

(iv) Ambhai Temple.

खालीलपैकी थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) पैठण उत्खनन;

(ii) अंजिठा लेण्या;

(iii) नळदुर्गचा किल्ला;

(iv) अंभई मंदिर.

P.T.O.

WT

(4)

A—397 to 399—2015

OR

(किंवा)

[History of Mughal India (1526-1707)]

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write the contribution of Nur Jahan for Jahangir period. 10

जहाँगीर काळासाठी नुरजहाँचे योगदान लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the provincial, Sarkar, Pargana and Village Administration of Mughal period.

मुघलकालीन राज्य, सरकार, परगणा, खेडेचे प्रशासन स्पष्ट करा.

2. Describe the Aurangzeb's Religious policy and its effect. 10

औरंगजेबाचे धार्मिक धोरण आणि त्याचे परिणाम वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Describe the Tombs and Forts in Mughal period.

मोगलकालीन कबर आणि किल्यांचे वर्णन करा.

3. Explain the decline of Mughal empire. 10

मुघल साम्राज्याचा ऱ्हास स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give an account of Deccan and Central Asian Policy of Shah Jahan.

शहाजहानच्या दक्षिण आणि मध्य आशिया धोरणाचा आढावा घ्या.

4. Write short notes on (any two) : 10

(i) Jahangir;

(ii) Golden Age of India;

(iii) Deccan Policy of Aurangzeb;

(iv) Central Administration System of Mughal Period.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) जहाँगीर;
- (ii) भारताचे सुवर्ण युग;
- (iii) औरंगजेबाचे दक्षिण धोरण;
- (iv) मुघलकालीन केंद्रिय प्रशासन व्यवस्था.

OR

(किंवा)

[History of China (1840-1949)]

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Narrate the work of Chen-Tu-Tsu in the movement of

May 4th.

10

4 मे च्या चळवळीतील चेन-तु-त्सु चे कार्य विशद करा.

Or

(किंवा)

Give an account of work of Chang-Kai-Shek.

चॅंग-कै-शेकच्या कार्याचा आढावा घ्या.

2. Explain the causes of foundation of Communist party. 10

कम्युनिस्ट पक्षाच्या स्थापनेची कारणे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the foreign policy of Chang-Kai-Shek.

चॅंग-कै-शेकच्या परराष्ट्र धोरणाचे वर्णन करा.

3. Explain the effects of the movement of May 4th. 10

4 मे च्या चळवळीचे परिणाम स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give an account of career and achievement of Mao-Tse-Tung.

माओ-त्से-तुंग चे चरित्र सांगून कार्याचा आढावा घ्या.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Li-Ta-Chaw;
- (ii) Hunnan Report;
- (iii) Red Army;
- (iv) Communist Revolution, 1949.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

- (i) ली-ता-चाओ;
- (ii) हुनान प्रबंध;
- (iii) लाल सेना;
- (iv) साम्यवादी क्रांती, 1949.

This question paper contains 7 printed pages]

A—414/415—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

GEOGRAPHY

Paper XV Part II

(Development of Geographical Thought)

Or

(Political Geography)

(Friday, 10-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

(Development of Geographical Thought)

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

P.T.O.

- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
- (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- (iii) नकाशा स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
- (iv) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Explain the concept of 'Region' and state the types of Region. 10
प्रदेश संकल्पना स्पष्ट करून प्रदेशाचे प्रकार सांगा.

Or

(किंवा)

State the importance of behavioural approach in the study of Geography.

भूगोलशास्त्राच्या अभ्यासातील वर्तणूक दृष्टीकोनाचे महत्व सांगा.

2. What do you mean by model ? Discuss the classification of models in detail. 10

प्रतिमान म्हणजे काय ? ते सांगून प्रतिमानाच्या वर्गीकरणाची सविस्तर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of Radical Approach in the study of Geography.

भूगोलशास्त्राच्या अभ्यासातील मूलसुधारणावादी दृष्टीकोनाचे महत्व विशद करा.

3. Explain the concept of Spatial Organization. 10

अभिक्षेत्रीय संघटन संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the importance of Quantitative Approach in the study of Geography.

भूगोलशास्त्राच्या अभ्यासातील सांख्यिकी दृष्टीकोनाचे महत्व सांगा.

4. Write notes on any two of the following : 10

(i) Characteristics of Region;

(ii) Regional Approach;

(iii) Need of Model;

(iv) Map as a model.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

(i) प्रदेशाची वैशिष्ट्ये;

(ii) प्रादेशिक दृष्टिकोन;

(iii) प्रतिमानाची गरज;

(iv) नकाशा एक प्रतिमान.

OR

(किंवा)

(Political Geography)

N.B. :—(i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
- (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- (iii) नकाशा स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
- (iv) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Define Political Geography and mention the significance of study of Political Geography. 10

राजकिय भूगोलाची व्याख्या देवून राजकीय भूगोलाच्या अभ्यासाचे महत्व सांगा.

Or

(किंवा)

Illustrate the role of economic elements in the development of the State.

राज्यसंस्थेच्या विकासातील आर्थिक घटकांची भूमिका सोदाहरण स्पष्ट करा.

2. Examine critically 'Heartland Theory' of H.J. Mackinder. 10

एच.जे. मॅकीण्डर यांच्या 'हृदयस्थल सिद्धांताचे' टिकात्मक परीक्षण करा.

Or

(किंवा)

What is core area ? How is the core area responsible for deciding capital cities ? Explain with examples.

गाभा क्षेत्र म्हणजे काय ? राजधानीशहर निश्चितीसाठी गाभा क्षेत्र कसे महत्वाचे आहे ? सोदाहरण स्पष्ट करा.

3. Explain the importance of physical elements in the development of State. 10

राज्यसंस्थेच्या विकासातील प्राकृतिक घटकांचे महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the 'Rimland Theory' of N.J. Spykman.

एन. जे. स्पाईकमनच्या 'प्रदेशकडा (किनारभूमी) सिद्धांताचे' वर्णन करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) Nature of Political Geography;
- (ii) Concept of Nation-State;
- (iii) Functions of Boundaries;
- (iv) Cultural Elements of State.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) राजकिय भूगोलाचे स्वरूप;
- (ii) राष्ट्र-राज्य संकल्पना;
- (iii) सीमांची कार्ये;
- (iv) राज्यसंस्थेचे सांस्कृतिक घटक.

This question paper contains 2 printed pages]

A—437—2015

FACULTY OF ARTS

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

MARATHI (Optional)

Paper XIV

(साहित्यशास्त्र व लोकसाहित्य)

(Friday, 17-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 8

(i) लोकसाहित्याच्या विविध व्याख्या सांगून लोकसाहित्याचे स्वरूप विशद करा.

(ii) लोकसाहित्याच्या लक्षणांची चर्चा करा.

P.T.O.

2. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 8
- (i) लोककथेचे प्रकार सांगून परिकथेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- (ii) लोककथा म्हणजे काय ? ते सांगून हास्यकथेवर प्रकाश टाका.
3. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 8
- (i) 'लोकगीतातून लोकजीवन अभिव्यक्त होते' हे विधान स्पष्ट करा.
- (ii) लोकगीताची प्रमुख लक्षणे विशद करा.
4. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 8
- (i) समाजशास्त्र आणि मानववंशशास्त्र यांच्या अभ्यासात लोकसाहित्याचे महत्त्व विशद करा.
- (ii) लोकसाहित्याचा ललित साहित्याशी असलेला संबंध स्पष्ट करा.
5. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) : 8
- (i) लोकसाहित्यातील 'लोक'
- (ii) वाद्यमुखी
- (iii) ओवीगीते
- (iv) लोकसाहित्य आणि मानसशास्त्र.

This question paper contains 2 printed pages]

A—434—2015

FACULTY OF ARTS

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

HINDI (Optional)

Paper XIII

(भाषाशिक्षण तथा साहित्यशास्त्र)

(Thursday, 16-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

सूचना :—(i) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

(ii) अंकों का वितरण प्रश्नों के अनुरूप है।

1. व्यंजन की परिभाषा देते हुए व्यंजनों का वर्गीकरण लिखिए। 15

अथवा

वचन व्यवस्था का सामान्य परिचय दीजिए।

P.T.O.

2. शब्द-शक्ति का सामान्य परिचय दीजिए। 15

अथवा

आलोचना की परिभाषा देकर ऐतिहासिक आलोचना पद्धति पर चर्चा कीजिए।

3. टिप्पणियाँ लिखिए :

(अ) श्लेष। 5

अथवा

उपमा।

(ब) विरोधाभास। 5

अथवा

अतिशयोक्ति।

This question paper contains 2 printed pages]

A—467—2015

FACULTY OF ARTS

B.A. (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

ENGLISH

Paper XIII

(Literary Criticism and Theory)

(Thursday, 23-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Critically examine M.H. Abrams' 'Orientation of Critical Theories'. 10

Or

Explain Roland Barthes' stand 'criticism as a meta language'.

P.T.O.

2. Comment on Deconstruction as a prominent post-structural theory. 10

Or

State Freud's contribution as a psycho analytic critic.

3. Write a detailed note on New historicism. 10

Or

Illustrate origin and development of feminist criticism.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(a) Mimetic theory

(b) Libido

(c) Neo Marxism

(d) Orientalism.

This question paper contains 3 printed pages]

A—406—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

POLITICAL SCIENCE

Paper XII

(Western Political Thinkers)

(Thursday, 9-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Narrate Marx's theory of surplus value. 10

माक्सचा अतिरिक्त मूल्य सिद्धांत विशद करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Explain Hobbes' views on human nature.

हॉब्सचे मानवी स्वभावासंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

2. Explain Rousseau's theory of 'General Will'. 10

रूसोच्या 'सामुहिक ईच्छा' सिद्धांताचे स्पष्टीकरण करा.

Or

(किंवा)

Discuss the John Locke's theory of Social Contract.

जॉन लॉकच्या सामाजिक करार सिद्धांताची चर्चा करा.

3. Discuss Mill's thoughts on Liberty. 10

मीलच्या स्वातंत्र्यविषयक विचारांवर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Describe Marxist Materialistic Interpretation of History.

मार्क्सच्या ऐतिहासिक भौतिकवादी सिद्धांताचे वर्णन करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Hobbes' views on Sovereignty;
- (ii) Rousseau on Human Nature;
- (iii) Representative Government of Mill;
- (iv) Locke's State of Nature.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) हॉब्सचे सार्वभौमत्वा संबंधी विचार;
- (ii) रूसोचा मानवी स्वभाव;
- (iii) मीलचे प्रातिनिधीक सरकार;
- (iv) लॉकची निसर्गावस्था.

This question paper contains 3 printed pages]

A—413—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

POLITICAL SCIENCE

Paper XIII

(Government and Politics of USA and China)

(Friday, 10-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the salient features of American Constitution. 10

अमेरिकेच्या राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Write the features of China's Judiciary.

चीनच्या न्यायव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.

2. Explain the powers of American President.

10

अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षाचे अधिकार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the features of Communist Party of China.

चीनच्या साम्यवादी पक्षाची वैशिष्ट्ये सांगा.

3. Write the powers of American Supreme Court.

10

अमेरिकन सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the powers of China's Prime Minister.

चीनच्या पंतप्रधानाचे अधिकार स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Senate;
- (ii) Vice-President of China;
- (iii) Democratic Party;
- (iv) Procurator General.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) सिनेट;
- (ii) चीनच्या उपाध्यक्ष;
- (iii) डेमॉक्रेटीक पक्ष;
- (iv) प्रोक्युरेटर जनरल.

This question paper contains 4+2 printed pages]

A—419/420—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

POLITICAL SCIENCE

Paper XIV

(Indian Political Thinkers)

Or

(India's Foreign Policy)

(Saturday, 11-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

(Indian Political Thinkers)

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

1. Elucidate Dr. B.R. Ambedkar's views on State Socialism. 10

डॉ. बी.आर. आंबेडकराच्या राज्यसमाजवादासंबंधी विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe M.N. Roy's views on Marxism.

मार्क्सवादासंबंधी एम.एन. रॉयच्या विचारांचे वर्णन करा.

2. Write Pt. Nehru's thought on Democratic Socialism. 10

पं. नेहरूचे लोकशाही समाजवादासंबंधी विचार लिहा.

Or

(किंवा)

Describe J.P. Narayan's thoughts on Modern Democracy.

जे.पी. नारायण यांचे आधुनिक लोकशाही संबंधी विचार लिहा.

3. Describe M.N. Roy's thoughts on Organised Democracy. 10

एम.एन. रॉय यांचे संघटीत लोकशाही संबंधी विचार विशद करा.

Or

(किंवा)

Narrate the J.P. Narayan's Total Revolution.

जे.पी. नारायन यांचे संपूर्ण क्रांती विशद करा.

4. Write short notes on any two : 10

(i) Democracy — Dr. B.R. Ambedkar

(ii) Panchsheel — Pt. Nehru

(iii) New Humanism — M.N. Roy

(iv) Socialism — J.P. Narayan.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) लोकशाही — डॉ. बी.आर. आंबेडकर

(ii) पंचशील — पं. नेहरू

(iii) नवमानवतावाद — एम.एन. रॉय

(iv) समाजवाद — जे.पी. नारायन.

P.T.O.

OR

(किंवा)

(India's Foreign Policy)

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the features of Indian Foreign Policy in New World Order. 10

नवजागतिक व्यवस्थेतील भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Throw light on the early problem of Indo-Pak relations.

भारत-पाक संबंधातील प्रारंभीच्या काळातील समस्येवर प्रकाश टाका.

2. Discuss Indo-U.S.A. relations. 10

भारत-अमेरिका संबंधाची चर्चा करा.

WT

(5)

A—419/420—2015

Or

(किंवा)

Critically examine the foreign policy of Indian National Congress.

भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या परराष्ट्रविषयक धोरणाचे टिकात्मक परिक्षण करा.

3. Comment on Indo-China relations. 10

भारत-चीन संबंधावर भाष्य करा.

Or

(किंवा)

Critically examine the India-Russia relations.

भारत-रशिया संबंधाचे टिकात्मक परिक्षण करा.

4. Write short notes on any two : 10

(i) Foreign Policy on Communist Party of India (CPI)

(ii) Cross Border Terrorism

(iii) Changing role of U.S.A. about India

(iv) Tibet problem.

P.T.O.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाचे परराष्ट्र धोरण (सी.पी.आय.)
- (ii) सिमापार दहशतवाद
- (iii) अमेरिकेची भारताबद्दलची बदलती भूमिका
- (iv) तिबेट समस्या.

This question paper contains 4 printed pages]

A—407—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

GEOGRAPHY

Paper XIV

(Geography of India : Part II)

(Thursday, 9-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :—(i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) नकाशा स्टॅन्सिलचा वापर करण्यास रवानगी आहे.

(iv) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

P.T.O.

1. Give a geographical account of distribution of population and density in India. 10

भारतातील लोकसंख्या वितरण व घनतेचा भौगोलिक वृत्तांत द्या.

Or

(किंवा)

Write in detail about the development of Agriculture in the period of First and Second Five Year Plan.

पहिल्या व दुसऱ्या पंचवार्षिक योजना काळातील कृषी विकासाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

2. Describe the merits and demerits of Green Revolution in India. 10

भारतातील हरितक्रांतीच्या गुण व दोषांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about industrial region of India and their industrial structure.

भारतातील औद्योगिक प्रदेश आणि त्यांच्या औद्योगिक रचनेविषयी सविस्तर लिहा.

3. Illustrate the regional disparity in economic development in India. 10

भारतातील आर्थिक विकासातील प्रादेशिक विषमता सोदाहरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about domestic and international trade in India.

भारतातील आंतरदेशीय व आंतरराष्ट्रीय व्यापाराविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) Population explosion in India;
- (ii) Write in brief about empowerment of women in India;
- (iii) Social and ethnic tension;
- (iv) Urbanization and changing nature of Indian economy.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) भारतातील लोकसंख्या विस्फोट;
- (ii) भारतातील महिला सबलीकरण यावर थोडक्यात लिहा;
- (iii) सामाजिक व वांशिक तणाव;
- (iv) नागरीकरण व भारतीय अर्थव्यवस्थेचे बदलते स्वरूप.